

Vraagbaak psychose en schizofrenie
Lieuwe de Haan

Uitgeverij Boom
ISBN 9789024434589
Prijs: € 24,95

Vraagbaak psychose en schizofrenie Lieuwe de Haan

Houvast en kennis

In deze uitgebreide vraagbaak deelt psychiater en onderzoeker Lieuwe de Haan zijn kennis over psychoses. Hij geeft heldere antwoorden op moeilijke vragen.

Alle aspecten komen aan bod. Elke alinea begint met een vraag die in begrijpelijke taal wordt beantwoord. Voorin het boek staan deze vragen overzichtelijk onder elkaar waardoor het gemakkelijk is om iets op te zoeken.

Patiënten en hun naasten worden vaak overspoeld door de vele vragen na een diagnose. Hen biedt dit boek een goede ondersteuning. In korte, duidelijke alinea's gaat het in op diverse verschijnselen en oorzaken. De alinea's zijn onderverdeeld in zeven aparte delen, die ingaan op een specifiek onderwerp: wat is een psychose, hoe ver staat het met wetenschappelijk onderzoek, de diagnose, het verloop van de psychose, eventuele (erfelijke) oorzaken, maar ook het wegnemen van het stigma op deze aandoeningen. Voor familie maar ook voor de patiënt zelf biedt de Vraagbaak houvast, herkenning en handvatten.

Schizofrenie heeft een nare bijklank. Om het stigma te verminderen hanteert men nu de term 'psychosegevoeligheid'. Niet iedereen die psychotisch is krijgt ook schizofrenie. De auteur legt duidelijk uit wat de raakvlakken, gelijkenissen en verschillen zijn in deze twee ingrijpende diagnoses. Met de juiste medicijnen en een passende behandeling kan een patiënt vaak weer herstellen.

'Vraagbaak psychose en schizofrenie' leest prettig en wijst de weg in een wereld vol vragen en onzekerheden. Het biedt houvast en enorm veel kennis waardoor de patiënt en zijn naasten zich begrepen voelen. Lieuwe de Haan zet zijn ruime ervaring om in daden tijdens zijn onderzoek en het onderwijs aan studenten en psychiaters in opleiding. Bovendien is de hij zelf ook betrokken bij de behandeling van patiënten.

Sandra van der Walle | yn@ypsilon.org

Vraag je af hoe belangrijk iemand voor jou is

Lieuwe de Haan is psychiater en hoogleraar Psychotische stoornissen in het UMC Amsterdam. Hij werkt in de zorglijn Vroege psychose. Hij doet onderzoek om de behandeling van patiënten met een psychose te verbeteren. Daarnaast geeft hij onderwijs aan studenten en voorlichting aan patiënten en familie.

Vragen aan Lieuwe de Haan

Miranda, moeder van een 27-jarige zoon met de diagnose schizofrenie, vraagt: **Wat zeg je tegen mensen die vragen: doen 'ze' nou echt niks, ze hebben toch wel therapie en pillen voor hem? Zo kan dit niet!? 'Het is ontzettend moeilijk omgaan met de onwetendheid van anderen.'**

Lieuwe antwoordt:

Deze vraag laat heel helder zien hoeveel onbegrip er is bij sommige mensen die weinig weten van psychose. Er blijkt ook uit dat mensen het niet kunnen verdragen als iemand anders is of vreemd gedrag vertoont en denken dat alles op te lossen is. Ik kan me goed voorstellen dat het voor Miranda moeilijk is om geconfronteerd te worden met onbegrip over wat er aan de hand is en over de soms beperkte verbetering.

Wat je dan als antwoord kunt geven hangt af hoe belangrijk de vraagsteller voor jou is. Als het iemand is die niet heel dicht bij je staat, dan zou je kunnen zeggen dat het helaas bij ongeveer 30 procent van de mensen met schizofrenie voorkomt dat pillen en andere therapieën niet voldoende helpen. Of dat je zoon de behandeling niet accepteert en dat hij daar ook niet toe gedwongen kan worden omdat de psychiatrische problemen geen gevaar veroorzaken. Daar kun je het dan bij laten.

Als de vraag komt van iemand die dicht bij je staat, zou je kunnen vertellen over wat er precies gebeurd is, welke behandeling je zoon of dochter krijgt en welke effecten die heeft. Je kan dan wat meer uitleggen welke invloed de behandeling en het (gebrek aan) resultaat heeft op je zoon en welk effect het op jou heeft. Misschien kan je dan ook iets zeggen over hoe verdrietig dat is en dat je je soms machteloos voelt.

Eline vraagt: **Welk wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaken van psychose en schizofrenie is het meest veelbelovend op het moment?**

Lieuwe antwoordt:

Er is niet maar één oorzaak. Er zijn er vele, die elk een beetje bijdragen aan de kwetsbaarheid voor psychose en schizofrenie. Omdat je in onderzoek rekening moet houden met zoveel factoren heb je grote groepen mensen nodig die aan het onderzoek deelnemen. Van hen moet je veel zaken weten tot in detail. Dit betekent dat onderzoekers (internationaal) moeten samenwerken en dat ze heel precies te werk moeten gaan. Dat is moeilijk en arbeidsintensief en dus duur. Een belangrijk gegeven is ook dat kwetsbaarheid vaak ontstaat in de interactie tussen iemands aanleg en datgene wat iemand heeft meegemaakt (omgevingsfactoren). Er zijn verschillende van dergelijke onderzoeken gedaan of gaande (GROUP, EU-GEI, Psyscan). Wat ook veelbelovend kan zijn is het combineren van de verzamelde gegevens van al die onderzoeken. Al met al verwacht ik wel dat onze kennis steeds zorgvuldiger en genuanceerder iets kan zeggen over de oorzaken voor de kwetsbaarheid voor psychose en schizofrenie. Die kennis is de afgelopen 20 jaar al veel zorgvuldiger en genuanceerder geworden.

'Op welke vraag wilde jij altijd al een antwoord?' vroeg Ypsilon haar leden via Twitter. Miranda en Eline stuurden hun vraag in en ontvingen een gratis exemplaar van de 'Vraagbaak psychose en schizofrenie'. Beschikbaar gesteld door de uitgever.